Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 209. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 28-го ВЕРЕСНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, SEPTEMBER 28, 1978 No. 209. VOL. LXXXV.

БЕГІН ЗАКЛИКАЄ ПАРЛЯМЕНТ СХВАЛИТИ ДОМОВЛЕННЯ

Єрусалим/Амман. — Ізраїльський прем'єр Менахем Бегін минулого понеділка, 25-го вересня, у „Кнессеті", тобто ізраїльському парляменті, закликав законодавців схвалити тентативні договори, що їх недавно підписали Бегін, єгипетський президент Анвар ель-Садат і президент Джіммі Картер, зокрема закликав схвалити постанову щодо ліквідації ізраїльських осель на Сінайському півострові, окупованій єгипетській території, бо це „єдиний шлях до миру". Підкреслюючи, що „з тягарем на серці" звертається в справі тих осель до парляментаристів, Бегін зазначив, що Ізраїль 30 років очікував миру і тепер, коли цей мир можливий, не можна допустити, щоб всі старання пішли надаремно.

Під час виступу Бегіна скрайньоправі і комуністичні члени парляменту часто перевивали його промову образливими вигуками, протестуючи проти тентативних домовлень. У той же час біля будинків парляменту коло 500 мешканців ізраїльських осель в Сінаї та на західньому березі ріки Йордан переводили гучну протестну демонстрацію.

Не зважаючи на те, аналітики передбачають, що 120-членний парлямент схвалить домовлення, бо навіть Шимон Перез, лідер опозиційної Робітничої партії, заявив, що хоча його партія має застереження до ряду постанов, то підтримає домовлення, „бо це єдина можливість дійти до замирення". Минулої неділі, 24-го вересня, ізраїльський кабінет подавляючою більшістю голосів підтримав домовлення між Бегіном, Садатом і Картером, хоча далі існують розбіжності в поглядах відносно важливих проблем, зокрема щодо ліквідації ізраїльських осель на західньому березі Йордану.

У вівторок, 26-го вересня, до Амману, столиці Йорданії, прибув сирійський президент Гафез аль Асад, провідник тих арабських країн і угруповань, які противляться мировим ініціятивам Єгипту і тентативним домовленням. Ассад переговорював з йорданським королем Гуссейном, якого зараховують до табору поміркованих арабських кіл. Йорданія і Савдійська Арабія, хоча висловили поважні застереження до домовлень, то не відкинули їх так категорично, як це зробили Сирія, Альжирія, Південний Ємен, Лівія та Палестинська Визвольна Організація (ПВО). Король Гуссейн ще перед кінцем цього року плянує відвідати ЗСА і переговорювати з президентом Картером проблему Близького Сходу.

Минулого понеділка державний секретар Сайрус Венс інформував президента Картера про свою 5-денну поїздку до Йорданії, Савдійської Арабії та Сирії, під час якої старався переконати лідерів тих арабських країн підтримати тентативні домовлення.

Альфред Атертон, спеціяльний американський дипломат, відвідав арабську державу Кувейт і Іран, стараючись здобути підтримку урядів тих країн для тентативних домовлень, а крім того плянує ще відвідати Йорданію, Єгипет, Ізраїль і ряд країн північної Африки та Европи.

Брежнєв хвалиться цьогорічними жнивами в СССР

Москва. — Генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Леонід Ілліч Брежнєв, виступаючи в Баку, столиці Азербайджанської ССР, хвалився цьогорічними жнивами в Совєтському Союзі, але рівночасно закликав сільськогосподарських робітників і керівників колгоспів та радгоспів „подвоїти" їхнє старання, щоб таким чином унезалежнити продукцію сільськогосподарських товарів від закордонних достав. Брежнєв не оминув нагоди, щоб похвалити ті республіки і області, які спромоглися виконати взяте на себе зобов'язання і „продали" державі більше зерна, як, наприклад, в минулому році.

Західні спеціялісти вже раніше передбачали, що СССР збере в цьому році 224 мільйони тонн зерна, а може й більше, залежно від погоди. Немає ще покищо совєтських статистик про збір зерна, бо, як заявив Брежнєв, тепер робляться якраз останні підсумки цьогорічних жнив, але на Заході загально вживають, що деякі сільськогосподарники перебільшили цифру совєтського збору, не враховуючи страт при неохайному і недбалому зборі і магазинуванні, про яке говориться вже сьогодні у совєтських газетах.

Днем Союзянки в Ірвінґтоні СУА розпочинає свою щорічну працю

Ірвінґтон, Н. Дж. (Г. К.). — Окружна Рада Союзу Українок Америки в Ню Джерзі інформує, що започатковуючи свою щорічну працю, влаштовує у неділю, 1-го жовтня ц. р., в годинах від 8-ої вранці до 4-ої по полудні, тут у залі української католицької церкви св. Івана Хрестителя, День Союзянки, який відбудеться в рамках традиційних осінніх імпрез цієї Округи.

На різноманітну програму складатимуться: висвітлення прозірок із Українського Музею в Ню Йорку о год. 1-ій по полудні, пояснення до яких даватиме пані Марія Савчак, член Управи Музею, образотворча мистецька виставка сучасних малярів, виставка книжок, яка включатиме найновіші видання тощо.

На окрему увагу заслуговує дитяча виставка з XVII Конвенції СУА „Маленькі наші руки". Експонати на виставку, що їх виконали діти, можуть передусім зацікавити дітвору з передшкілля та учнів початкової школи. В рамках Дня Союзянки відбуватиметься також виграша. Буфет у заряді союзянок.

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТОК ПЕРЕД ВИСТУПАМИ

Рочестер, Н. Й. (Г. Б.). — Відома Капеля Бандуристок ім. Пилипа Орлика з Детройту, постійним опікуном якої є Спілка Української Молоді Америки, виїде з концертами до двох міст. В суботу, 21-го жовтня Капеля концертуватиме у міському театрі Клеменс Артс Сентер в Елмайра, Н. Й., а в неділю, 22-го жовтня виступить у Сиракюзах у Вест Гілл Гайскул. З нею виступатиме також танцювальна група „Веснянка" з Віндзору, Канада. Про всі подробиці цих двох концертів просимо слідкувати в афішах, місцевих телевізійних станціях та радіо. Спонсором цих концертів є Українська Фундація Волі в Америці, Інк.

Фратерналізм і родина були головною темою нарад 92-ої Конвенції Крайового Братського Конгресу Америки

Торонто, Канада (В. С.). — Тут у просторих залях готелю Роял Йорк відбулися в днях від 18-го до 20-го вересня ц. р. 92-га з черги Конвенція Крайового Братського Конгресу Америки.

Участь у цій Конвенції взяли представники 76 братських забезпеченевих союзів та 13 стейтових братських конгресів, яких усіх разом із гостями було рівно 580. Конвенцією Крайового Братського Конгресу, яка проходила під кличем „Фратерналізм це справа родини", проводив уступаючий президент Конгресу Давид Л. Спрінгоб, який є президентом Забезпеченевого Союзу Католицької Родини. На триденну програму склалися численні доповіді фахівців братського життьового забезпечення та різних ділянок діяльности братських союзів, як теж звіти членів управи Крайового Братського Конгресу і вкінці вибір нових керівних органів.

Доповіді та панелі основно та фахово насвітлювали такі теми: „Майбутність братських союзів", „Кермування організаторами в терені успішного братського союзу", „Малі союзи можуть зростати", „Не скількість, але якість організаторів", „Розбудова та вдержування організаційного штабу великої братської установи", „Перевірки братських союзів податковими урядами", „Суть родини (Найбільша криза нашої країни)" і „Працюймо всі разом.

Крім доповідей на загальних сесіях Конвенції, учасники слухали доповідей під час обідів, які були влаштовувані окремо для різних секцій Конвенції, як президентської, інвестиційної, актуаріїв, публічних зв'язків, стейтових братських конгресів, секретарської, правничої, лікарської, організаторської та фратернальської.

На закінчення Конвенції обрано на черговий рік нову Управу Крайового Братського Конгресу, яку очолили обрані на президента Джордж Е. Овен, екзекутивний віцепрезидент братського союзу „Вудмен оф де Ворлд Лайф Іншуренс" та Джералдін Е. Тавнер із братського союзу „Роял Нейборс", обрана на віцепрезидентку.

Дякуючи за вибір, Джордж Е. Овен заповів, що черговий рік діяльности Крайового Братського Конгресу проходитиме під кличем „Фратерналізм скріплює родину".

Репрезентантами Українського Народного Союзу на цій 92-ій Конвенції Крайового Братського Конгресу Америки були головний предсідник д-р Іван О. Флис, головний секретар Володимир Сохан і головний касир Уляна М. Дячук. Союз Українців Католиків „Провидіння" репрезентували його головний секретар Богдан Казанівський і головний касир Стефанія Вовчак.

Зросла популярність президента Картера

Вашінґтон. — Опитування, що його минулого тижня перевів Інститут Ґаллупа, виявило, що популярність президента Джіммі Картера серед американського загалу значно зросла з уваги на скликання ним „вершинної конференції" у Кемп Дейвіді, Мериленд, і підписання тентативних домовлень відносно замирення на Близькому Сході.

Перед „вершинною конференцією" тільки 39 відсотків із запитаних були заявили, що на їхню думку президент Картер „задовільно виконує свої обов'язки". Протягом самої конференції 45 відсотків із запитаних позитивно оцінили діяльність Президента, а після підписання тентативних договорів вже 56 відсотків похвально висловилися про виконання Картером президентських обов'язків.

Проте, тільки 31 відсоток вважав, що тентативні домовлення доведуть до тривалого миру на Близькому Сході, 27 відсотків не були певні, а 42 відсотки із запитаних сумнівалися, що незадовго дійде до дійсного замирення.

СТВЕРДЖЕННЯ І ЗАКЛИК

ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНС

Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу, обрана 29-ою Конвенцією у Піттсбурґу в травні цього 1978-го року на чотирирічну каденцію 1978-1982, у складі: д-р Богдан Футей, проф. Іван Телюк, о. протопресв. Степан Біляк, проф. д-р Богдан Гнатюк та мгр Іван Геврик, і яка уконституувалася, вибравши на голову д-ра Богдана Футея, на заступника голови мгра Івана Геврика та на секретарів проф. Івана Телюка і проф. д-ра Богдана Гнатюка, перевела в тижні від понеділка, 11-го, до п'ятниці, 15-го вересня ц. р., свою першу піврічну перевірку майна, діловодства та організаційного стану УНС, як і перевірку його Української Національної Корпорації Дому УНС, В-ва „Свобода" та виховничо-відпочинкової оселі „Союзівка".

СТВЕРДЖЕННЯ

У висліді цієї перевірки та для інформації Членства УНСоюзу, Головна Контрольна Комісія стверджує:

1. Український Народний Союз сьогодні, як і в минулому, стоїть на непохитних братських ідейно-організаційних та фінансових основах, що їх в короткому по-конвенційному часі замітно поглиблюється і скріплюється, згідно з ухвалами та духом Конвенції.

2. Касовий Департамент — Відділ УНСоюзу під проводом переобраного Конвенцією головного касира пані Уляни Дячук продовжує здорову фінансову господарку дбайливих інвестицій та переінвестиції на більші прибутки, дотримуючись рівночасно схвалених бюджетових меж у видатках. Майно УНСоюзу з кінцем липня ц. р. виносило вже $42,587,904.00, отже за сім місяців цього року збільшилося на суму $361,453.00, не зважаючи на збільшену до суми $515,000.00 виплату дивідентів членам, та на такий надзвичайний видаток, як кошт 29-ої Конвенції, що виносив $330,836.72, що було понад $46,000.00 більше, як кошт попередньої, 28-ої Конвенції, в 1974-му році.

Українська Національна Корпорація Дому УНС за перших сім місяців цього року мала $965,901.00 прибутків, себто на 85,435.00 більше, як в тому часі попереднього року. Прибутки з чиншів за винайм приміщень збільшилися на майже $82,000.00. Поважно збільшилися також і видатки Корпорації, що їх докладно подає головний касир УНС пані Уляна Дячук у своїх кожночасних звітах.

3. Рекордовий Департамент-Відділ під проводом переобраного Конвенцією головного секретаря Володимира Сохана продовжує свою обслугу членства швидким і акуратним полагодженням таких справ, як перевірка аплікацій та видача грамот новим членам, точне ведення всіх рекордів УНС, включно із звітами та протоколами, облік членства і, зокрема, кореспонденція.

4. Організаційний Відділ під проводом новообраного головного організатора Василя Оріховського у короткому часі після 29-ої Конвенції приготовив плян осінньої членської кампанії з метою придбати до кінця цього конвенційного року ще дальших бодай 2,000 нових членів. Головна Контрольна Комісія звернула увагу, що на всіх існуючих 458 Відділів УНС в ЗСА і Канаді є аж 157 цілком неактивних, які не придбали в цьому році ще ані одного нового члена. Оживити та активізувати ці Відділи повинно бути одним із головних завдань Організаційного Відділу на найближчу мету.

5. Видавництво „Свобода" негайно після Конвенції почало здійснювати апробовані і рекомендовані Конвенцією заходи для його поновного повного урухомлення. Поступово здійснюється схвалені Конвенцією заходи для поповнення редакційного складу та придбання необхідних друкарських машин. Проте, повне розгорнення видавничої діяльности натрапляє на фінансові труднощі з уваги на постійний ріст коштів праці і матеріялів при тих самих, або і зменшуваних прибутках.

6. Оселя УНС „Союзівка" і в цьому сезоні успішно продовжувала ролю українського відпочинкового і культурно-розвагового вакаційного осередку, з її таборами для дітей, курсами українознавства та культурно-

(Закінчення на стор. 4)

ОРГАНИ КҐБ ВИМАГАЮТЬ ПОКАЯННЯ ВІД ІНАКОДУМЦІВ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Подаємо чергові інформації з другого випуску „Інформаційного бюлетеня" українського самвидаву. Ці дані знаходяться у розділі „Положення колишніх політичних в'язнів".

„Указ Президії Верховної Ради СРСР з 26 липня 1966 року про адміністративний нагляд (прилюдний нагляд міліції) дає право продовжувати нагляд над звільненим в'язнем кожного разу ще на шість місяців, аж до погашення судимости. Згідно з т. 8 статті 55 КК СРСР, для погашення судимости потрібне рішення суду, свідчення, що колишній в'язень став на шлях виправлення. У випадку в'язнів сумління — людей, засуджених за переконання — доказом ,виправлення' є відмова від своїх переконань.

Таким чином, деякі колишні політв'язні стоять перед альтернативою: або відмовитися від своїх поглядів, від самого себе, або жити у вічній офіційній неволі, під вічним прилюдним наглядом міліції.

Хоч у Радянському Союзі немає закону про заборону на професію, колишні політичні в'язні часто не мають змоги отримати працю за професією, це зокрема відноситься до осіб з високою освітою.

Іван Кандиба (член Української групи ,Гельсінкі'). Село Пустомити Львівської області. Перебуває понад півтора року під адміністративним наглядом. 23 березня п. р. минув третій піврічний строк нагляду. Ніякої формальної причини для продовження нагляду не було: І. Кандиба ретельно дотримувався приписаного режиму. 22 березня його сповістили про продовження нагляду над ним: ,Під сучасну пору, на підставі існуючих доказів, видно, що піднаглядний не бажає стати на шлях виправлення'. Перед цим відбулися такі події:

26 січня Кандибу відвідав ,сам' генерал Полудень, начальник КҐБ Львівської області. На протязі півтора години він переконував Кандибу відмовитися ,нарешті' від своїх ,хибних поглядів', виступити в пресі й у телебаченні з покаянням за доконані ,злочини' і ,помилки', засудити своїх ,заблуканих', або ,злочинних' товаришів і почати жити, ,як усі чесні радянські громадяни'.

30 січня ,опікун' І. Кандиби, капітан Поліщук, викликав його у міліцію і повідомив, що два громадяни Австрії звернулися до радянських властей з проханням дати Кандибі дозвіл на виїзд з СРСР. (Ще в 1976-77 роках про бажання І. Кандиби виїхати з СРСР з огляду на переслідування його, повідомлено широку громадськість. Тоді повідомлено теж, що влада не дає йому дозволу). Капітан Поліщук радив відмовитися публічно від допомоги невідомих йому людей. Кандиба не погодився. Він сказав: ,Я буду вдячний чужинцям, які допоможе мені виїхати з СРСР'.

20 березня капітан Поліщук викликав І. Кандибу на ,розмову' і дав йому зрозуміти, що продовження або скасування нагляду буде залежати від його ,поведінки', від того, що він ,зробить' доброго для радянської влади'. Поліщук запропонував Кандибі публічно осудити ,хибні погляди' й помилки, вчинені ним і його товаришами'. ,Вже час змінити погляди, — сказав Поліщук, — ваші погляди перешкоджають вам влаштувати собі нормальне життя'.

Іван Кандиба не зробив ,відповідних' висновків, і адміністративний нагляд продовжено ще на півроку, до 23 жовтня 1978 року з суворішим режимом ніж попередній:

У 1976 році йому не вільно було виходити з квартири від 9-ої веч. до 7-ої ранку, в 1977 році — від 8-ої веч. до 7-ої ранку, в 1978 році — від 7-ої веч. до 7-ої ранку.

Завданням нагляду, як писав Л. Лук'яненко у заяві до Верховної Ради СРСР, ,є з допомогою 'різних причепок, доповадити піднаглядного до межі суду за порушення правил адміністративного нагляду... тримати його в постійному нервовому напруженні, не дати йому займатися суспільною роботою, ізолювати його і поступово поставити на коліна...' Це якраз й хочуть зробити з Кандибою.

Ось ще декілька прикладів засобів тиску: 24 квітня І. Кандибу відвідав 'брат. Вони стрінулися у центрі села й пішли на квартиру. Незабаром приїхав лейтенант РОВД Мачурад для перевірки документів; брат Кандиби не мав при собі пашпорта, його забрали на міліцію для з'ясовання хто він і зажадали написати пояснення. 27 квітня ,опікун' Поліщук прийшов до Кандиби на роботу з суворим попередженням: не вчинити ніякої диверсії під час травневих святкувань. 30 квітня у школі, де працював Кандиба робітником-опалювачем, скінчився сезон опалювання і 4 травня Кандибу звільнили. 5 травня ,опікун' Поліщук викликав Кандибу на ,розмову' і сказав, що влаштування на роботу залежить від його ,поведінки'. 4 травня викликали до Львова в слідчий відділ КҐБ у справі Л. Лук'яненка; запитували про документи Групи, на яких був підпис Кандиби.

Кузьма Матвіюк, засуджений за ,антирадянську агітацію і пропаганду' відбув 4 роки в Мордовському таборі суворого режиму, звільнений влітку 1976 року, під сучасну пору безробітний. Труднощі влаштуватися на роботу зумовлені політичними мотивами.

К. Матвіюк має вищу технічну освіту, перед арештом працював викладачем в сільсько-господарському технікумі в Умані. Після звільнення йому не дозволили вернутися до Умані; він був змушений оселитися в Олександрії; живе з родиною (дружина і двоє дітей — мале немовля) у сирій

(Закінчення на стор. 4)

В ПАССЕЙКУ ВІДБУЛОСЯ БАГАТОЛЮДНЕ ВІДМІЧЕННЯ 45-РІЧЧЯ ГОЛОДОМОРСТВА В УКРАЇНІ

Пассейк, Н. Дж. (є. ф.) — У неділю, 24-го вересня 1978 року, тут відбувся День жалоби — жалібний Похід і демонстрація для вшанування пам'яті понад сім мільйонів жертв, заморених большевицькою Москвою в 1932-33 роках.

Організаторами відзначення 45-ої річниці голодомору в Україні були Координаційна Рада Українського Конгресового Комітету стейту Ню Джерзі та Відділ УККА повіту Пассейк-Берген.

Жалібний похід розпочався о год. 1:15 по полудні з-під Української Централі на Гоп евеню в Пассейку. Широкі колони учасників жалібної маніфестації розтягнулися на вісім кварталів по Мейн вулиці цього міста.

Похід очолювали д-р Мирослав Бих, голова Координаційної Ради УККА стейту Ню Джерзі, адвокат Константин Ваньо, голова Відділу УККА повіту Пассейк-Берген, Ярослав Петрик, маршал походу. За ними йшли прапороносці, представники СКВУ, Централі УККА, Всегромадського Комітету вшанування пам'яті жертв голоду, Відділів УККА та інших організацій. Автомобілем їхав Високопреосвященніший Владика Марко, за яким несли труну, що символізувала 7 мільйонів жертв голоду в Україні; члени Капелі бандуристів з Нюарку в українських строях, колони організованої молоді Пласту, ОДУМ-у і СУМА, члени інших організацій та українське громадянство з різних частин стейту, а також із Ню Йорку. В поході взяло участь біля 3000 осіб, а на призначеному місці жалібної маніфестації в парку Тараса Шевченка вже чекала понад сотня людей.

Американським і українським гимнами розпочала жалібну маніфестацію в парку Шевченка. Голова Координаційної Ради д-р М. Бих українською та англійською мовами з'ясував ціль жалібного походу і маніфестації та передав провадження п. Ігореві Рабковському, заступникові голови Відділу УККА повіту Пассейк-Берген.

Перед сімома трунами з написами „1 мільйон" і однією спільною труною відправлено соборну панахиду Владикою Марком, Архиєпископом Української Православної Церкви в Америці, в сослуженні протопресвітера Ф. Форостія, пароха православної церкви в Кліфтоні, о. д-ра Р. Турконяка, пароха української Католицької Церкви св. Миколая в Пассейку і прот. Івана Кульчицького, пароха Святопокровської Української Православної Церкви в Кліфтоні.

Билл Бреддлі, кандидат на сенатора із Демократичної партії стейту Ню Джерзі, згадав у своєму слові про те, що він подорожував в Україні, де за ним слідкували і затримували, тому він може краще зрозуміти українців, що борються за свої права, зокрема В. Мороза і Л. Лук'яненка.

Головну промову виго-

(Закінчення на стор. 3)



Владика Архиєпископ Марко в сослуженні українських православних і католицького священиків відправляє Соборну Панахиду перед символічною домовиною. (Фота світлив ред. Є. Федоренко)

Громико знепритомнів під час промови в ООН

Ню Йорк (Б. Потапенко, П.С. „Вісті"). — У вівторок, 26-го вересня ц.р., промовляючи перед Пленарною Асамблеєю Об'єднаних Націй, Андрей Громико, міністер закордонних справ СССР раптом почав захитуватися, його голос затих, десь з п'ять хвилин простояв нерухомий, потім упав на підлогу. Його занесли до бюра цьогорічного президента Асамблеї. Через годину Громико повернувся і скінчив свою промову.

В офіційному повідомленні говорилося про те, що причиною цього нещасливого випадку було „фізичне ослаблення" Громика.

Одначе А. Громико заявив, що все це спричинило гаряче світло ламп, спрямованих на підвищення в залі, з якого він промовляв. Проте Громико відмовився відповісти на питання журналістів і відразу від'їхав автом до будинку совєтської місії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії), Василь Тершаковець і Євген В. Федоренко

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Телевізійні програми

Щораз то частіше можна читати в американській пресі нарікання на телевізійну індустрію за те, що у своїх програмах продовжує передавати непристойні сцени, надмірне насильство тощо, як теж всечастіше появляються заклики до цілого громадянства, щоб протестувало проти деструктивних впливів телебачення, зокрема проти програм, які нищать чи підкопують моральні вартости американських дітей. У газетах, журналах і т. п. з'являються статті, листи до редакції, коментарі тощо, в яких закликається саму телевізійну індустрію подбати, щоб телевізійні програми були змістом відповідні не тільки для дорослих, але також для дітей і молоді.

Треба признати, що три роки тому Рада директорів Крайової асоціяції працівників радіо і телебачення схвалила, щоб години від 7-ої до 9-ої вечора кожного дня були призначені на телевізійні програми ,,для цілої родини''. У тих частинах ЗСА, в яких існує так званий ,,центральний час'', програми ,,для цілої родини'' повинні проходити від 6-ої до 8-ої вечора. Рада директорів також вирішила, що якщо в будь-якій серії програм якась одна чи більше були б невідповідними для дітей чи молоді, то перед початком програми і вже під час її передачі мусить бути про це повідомлено. Такі перестороги мають бути включені теж у всі реклями й оголошення на дану програму, чи то на телебаченні чи в пресі.

Отже, як бачимо, сама телевізійна індустрія зробила була крок в напрямі очищення телевізійних програм, встановляючи ,,самоцензуру''.

Однак, хоча саме рішення Ради директорів Крайової асоціяції працівників радіо і телебачення було кроком вперед, то треба зразу підкреслити, що це рішення не мало всіх сподіваних наслідків. Поперше, до цієї Асоціяції належить тільки дві третини телевізійних станцій Америки, отже, решта станцій не була і далі не є зобов'язана придержуватися тих директив. Крім того, багато молоді дивиться на телевізійні програми навіть після 9-ої год. вечора, а в т. зв. ,,центральній часовій зоні'', то навіть багато дітей, а не тільки молодь, дивиться на телевізію після 8-ої години, тобто, вже після часу, призначеного для програм ,,для цілої родини''. У додатку, часто трапляється, що батьки зайняті іншими справами, чи неприсутні в хаті і тому не можуть завжди перевірити, на які програми дивляться їх діти. Треба також відмітити, що навіть під час ,,родинних годин'' і в пополудневих годинах телевізійні станції надто часто передають невідповідні для молоді і дітей програми, не попередивши про їхній зміст.

Таким чином, вищезгадане рішення Ради директорів Крайової асоціяції працівників радіо і телебачення в дійсності не принесло сподіваних наслідків, хоча треба признати, що то рішення таки було ,,кроком вперед''. Крім того, під натиском публічної опінії телевізійні станції у своїх програмах дещо зменшили випадки зображування надмірного насильства. Однак, протягом останнього року в телевізійних програмах можна запримітити щораз більше непристойних, а часами вже чисто порнографічних сцен.

Телевізійна індустрія повинна подбати, щоб з усіх програм дня, а не тільки з тих, що їх показують протягом двох вечірніх годин, були виключені непристойні сцени і надмірне насильство. Вищезгадана Рада директорів повинна прикласти зусиль, щоб членами Крайової асоціяції працівників радіо і телебачення стали всі телевізійні станції ЗСА. Телебачення має дуже великий вплив на моральний розвиток дітей і молоді і тому телевізійні програми повинні бути конструктивним, а не деморалізуючим і деструктивним фактором у житті цих молодих громадян Америки.

Якщо телевізійна індустрія і далі не поробить відповідних добровільних заходів щодо очищення телевізійних програм, а досвід доказує, що та індустрія не дуже спішиться з такими заходами, то повинен заставити її зробити це бизнесовий світ і цілий американський загал. Протягом останнього року можна було завважити досить відрадне явище, що корпорації, продукти яких реклямуються на телебаченні, почали відмовлятися спонзорувати програми, які, на їхню думку, містять цілком непотрібні сцени насильства чи порнографії. Телевізійні сітки, отже, відчувають натиск, який вони найкраще розуміють — натиск на їхню кишеню. Ця діяльність бизнесового сектора і протести-натиски цілого американського загалу конечні для припинення безвідповідальности телевізійних сіток і окремих станцій.

Сенат пропонує 9.2 більйона долярів на закордонну допомогу

Вашінгтон. — Минулої суботи, 23-го вересня, Сенат 39-ма голосами проти 22-ох схвалив законопроєкт, який пропонує призначити 9.2 більйона долярів на закордонну допомогу.

Палата Репрезентантів проголосувала дуже відмінний законопроєкт і тому справу закордонної допомоги має полагодити спільна комісія обох Палат Конґресу.

Сенатський проєкт із згаданії загальної суми пропонує призначити 1.9 більйона долярів на допомогу економічно недорозвиненим державам.

Крім того, 1.7 більйона долярів сенатори пропонують на економічну та військову допомогу для країн Близького Сходу: Ізраїлеві — 785 мільйонів, Єгиптові — 750 мільйонів, Йорданії — 93 мільйони та 90 мільйонів долярів для Сирії.

Сенат вважає, що допомога Ізраїлеві та згаданим арабським країнам запевнить балянс сили у тій частині світу, отже запобіжить вибухові нової війни.

Сенатори вирішили покищо не призначувати 8-мільйонової допомоги центральноамериканській країні Нікараґуа, щоб таку допомогу не інтерпретували як підтримку ЗСА для уряду генерала Анастасія Сомози, проти якого тепер йде збройна боротьба лівих кіл.

І. Вовчук

АВАРІЙНИЙ ПЛЕНУМ — В ЖНИВА

[Розважання про Пленум ЦК КПСС]

[1]

Гігантоманія в плянуванні економіки, марення про фантастично високі темпи зростання продукції, гонячись, щоб наздогнати промислово розвинені країни, і хлестаковщина в практиці — невід'ємні пункти в сільському господарстві і промисловості СССР. Кремлівські стратеги большевицької перебудови світу на московський копил ,,інтернаціонального соціялізму'' доводять ними про переваги економіки імперського соціялізму над капіталістичною. На фікції про фантастично високі темпи росту промисловости і сільського господарства базується економічне життя країни.

В 1919 році, виступаючи на 8-му З'їзді РКП(б), Ленін свої імперіялістичні маячення підсилював, потішаючи слухачів грандіозними фантастичними мріями: ,,Коли б ми могли дати завтра 100 тисяч найкращих тракторів, забезпечити їх пальним і трактористами... то середній селянин сказав би ,,Я за комунію, ц. т. за комунізм''. Ленінська фантазія стала генеральною лінією в аграрній політиці імперського комплексу СССР. В невгаваючій війні проти селянства національних республік, яке стало на боротьбу з ,,комунією'', борсаючись в протиріччях єдинодержавства, перетворили сказане на непомильну догму в політиці сільського господарства, кермуючись інтересами імперської цілости.

В підготові до колективізації, що була знаряддям в імперській політиці єдинодержавства, Сталін ставив категоричну вимогу: ,,Ми відстали на 50-100 років від передових країн. Ми мусимо пробігти цю віддаль за 10 років. Або ми це зробимо, або нас зімнуть''. Почалась гонитьба. Передові країни, насамперед ЗСА, за якими гониться московське керівництво СССР, не тільки не зім'яли, а не раз витягали соціялістичну економіку, з її системою колективізму в сільському господарстві, з невгаваючої деградації. В другій світовій війні американська промисловість і сільське господарство, допомігши совєтській військовій машині амуніцією і харчами, не допустили до розвалу імперського комплексу. Нині ЗСА і передові країни Заходу промислово-технічною допомогою вливають свіжої крови в поіржавлену систему імперського соціялізму, рятують його економіку від самозадушення. Майже півстоліття триває та гонитьба, а віддаль відставання не зменшилась, а в сільському господарстві вона зросла.

За владування некоронованого царя Нікіти на 22 З'їзді КПСС було постановлено: 1961-1970 рр. ,,випередити у виробництві на душу населення найбагатішу й наймічнішу країну капіталізму — ЗСА''. Скоро буде 20 років, як почалась гонитба, а відставання сколективізованого сільського господарства у виробництві продуктів постачання на душу населення не зменшилось. Тепер про те вже й не згадують. Характеристичною прикметою в практиці совєтських п'ятирічок стало сповільнення темпів зростання економічного розвитку, наперекір твердженням совєтських економістів, що за соціялізму темпи росту будуть зростати.

За першої п'ятирічки річний приріст промислової продукції виносив 19 відсотків, за другої — 17 відсотків, за три роки третьої — 13,2 відсотка. За четвертої п'ятирічки (перша після війни 1945-1950 рр.), завдяки репараційним устаткуванням, приріст дещо збільшився до 13,6 відсотка. А потім, до останніх часів, виявилось закономірне спадання темпів промислового розвитку. В п'ятій п'ятирічці приріст валової промислової продукції виніс 13,2 відсотка, а за три роки анульованої шостої — 10,3 відсотка. За хрущовської семилітки (1959-1965) — 9,2 відсотка, а за восьмої — приріст був менший від 9 відсотків, а за дев'ятої (1971-1975) приріст спав до 8,2 відсотка. На десяту п'ятирічку приріст за пляновим завданням встановлено 7-7,8 відсотка, а цьогорічне завдання виконується на 4,5 відсотка. Сповільнення темпів росту, ставши закономірним, змусило керівництво СССР орієнтувати приріст плянованого завдання на 6-5 відсотків. Це не ліквідує економічного відставання, навіть не зменшує його, не усуваючи диспропорційности в економіці країни, створює напружений економічний балянс.

• •
•

В сільському господарстві напруга особливо велика від початків колективізації. Здійснюючи її в інтересах єдинодержавства, щоб утримати неподільність імперського комплекту СССР, большевики відчужили національне селянство від землі, винищуючи його статечну частину — кулаків. Населення дурили, що створенням великих усуспільнених господарств, замість ліквідованих селянських, прискорять розвиток сільського господарства в країні і запанує достаток і багатство в житті людей. А після відчуження селян від землі з ліквідацією їхніх господарств, зруйнувавши сільське господарство, як створили в країні постійний недобір зерна і продовольчу напругу з періодичними голодовими роками, почали шукати рятунку для сколективізованого сільського господарства. За Хрущова взялися за розорювання цілинних земель і чорними бурями запаплюжили південні простори України і чорноземної зони, а зернової проблеми не розв'язали і продовольчої напруги в країні не позбулися. Не допомогла й ,,цариця полів'' — кукурудза, яку за плянами й постановами ЦК сіяли скрізь, навіть на півночі, копіюючи американських фармерів стейту Айова, де Хрущов бачив високі урожаї кукурудзи.

[Продовження буде]

Забуті люди

У рубриці „Забуті люди" в газеті „Новое Русское Слово'' час від часу появляються оповістки, в яких пишеться про те, що представники російської організації „Толстовскій фонд" знаходять старих та немічних людей слов'янського походження, які не можуть собі дати ради і деякі з них живучи в цілковитій самотності, іноді стають напівбожевільними.

Остання оповістка у цій газеті з 2-го вересня спонукала мене взятися за перо, щоб поділитись думками з нашими шановними читачами „Свободи". Справа в тому, що, як пише автор оповідання, — недавно знайдено дві українські жінки-галичанки, тобто Марію Ц. (102 роки) та Меланію Ф. (вік невідомий).

Марія Ц. жила в своїй хаті на Лонг Айленді. Вона ще зовсім недавно сама могла купити собі харчі, доглянути хату, навіть садила квіти. Однак, останньо вона стала погано держатись на ногах — інколи падала та розбивала собі тіло, лице, руки до крови. Представниця ,,Толстовського фонду'' відвезла її до шпиталю, де їй зробили перев'язку поранень, але старенька важко дихала та чулась дуже погано. З великими труднощами прийшлось переконувати лікарів, щоб зробили загальне бадання, внаслідок чого виявлено зломання двох ребер та розтяжку сухожилля на ногах старушки.

Негайно зробили операції.

Сьогодні вона почувається багато краще; в неї не зважаючи на вік — ясний розум. За три тижні її переведуть в будинок інвалідів.

Другий випадок — Меланія Ф. живе у віддаленій частині Вудгевену. В гарячий липневий день представниця „Толстовського фонду" під'їхала автом до хати цієї жінки, близько якої було подвір'я густо заросле бур'янами. Коли постукала, то в щілину виглянула сива скелетоподібна жінка, яка, не зважаючи на несамовиту спеку — дев'ядесят ступенів — була у ватяному халаті, який блищав від бруду. Ввійшовши в хату, побачила купи всякого сміття, ганчір'я та іншу нечисть.

Меланія не відповідала на ніякі запитання, тільки мовчки простягнула двадцятидоляровий банкнот. Очевидно, що для неї все купили, що їй було потрібно. Тепер до Меланії приходить мед-сестра, яка розповідала, що їй вдалось викупати цю жінку, яка не милась протягом кількох років.

Тепер Меланію з допомогою психіятра переведуть до інвалідного дому. Подібних фактів, на жаль, мабуть багато більше ніж два. І це дуже боляче, що нашим українським людям, які попадають в скрутне становище, чомусь не ми допомагаємо, а російська еміґраційна організація „Толстовський фонд". І це діється в Америці, де нас є мільйони, де ми маємо багато різних організацій та церков.

Цими роками, тисячі жидів виїжджають із Совєтського Союзу, зокрема найбільше з України та переселюються в Ізраїль та ЗСА. Разом з цим потоком часом трапляються також українці один-два на тисячу жидів, але дуже прикро, що перші кроки у вільному світі вони роблять з допомогою жидів та росіян, а не українців. Нам повинно бути соромно, що жиди дають раду сотням тисяч своїх еміґрантів, а ми не допоможемо навіть одиницям.

Ми маємо багато успіхів у нашій громадській праці та науково-культурному житті на еміґрації, але існує ще чимало недоліків, що їх ми можемо та повинні позбутись в найшвидшому часі. Поміж ними занедбання справи опіки над особами старшого віку.

Є. Подолян

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Софія Яблонська. КНИГА ПРО БАТЬКА, 3 мого дитинства. ,,Слово''. Об'єднання Українських Письменників у Канаді. Едмонтон-Париж, 1978, ст. 237. Обкладинка — Якова Гніздовського.

У цікавій книжці оригінальної в нашій літературі письменниці Софії Яблонської під заг. ,,Книга про батька'' маємо змістовну статтю Юрія Клинового про творчість С. Яблонської (7-17), статтю М. Калитовської (233-235) про найновіший твір письменниці та спогад Лідії Бурачинської ,,Прогулька до Ялинковатого'' в 1936 р. (219-231), щоб з двома панями відвідати батька письменниці — о. Івана Яблонського.

Ю. Клиновий подав оцінку всіх творів письменниці та згадав їхніх рецензентів, зазначаючи, що збірка новель з 1972 р. ,,Дві ваги — дві міри'' — ,,не найшла ніякого відгуку в нашій еміґраційній критиці''. Можемо справити це твердження, бо ми рецензували ці новелі в ,,Свободі'' 15-го грудня 1972 року. Там цитували ми слова письменниці про знання мов:

,,Чи ви знаєте, що я ніколи не вчилася української мови? — Ніколи! В дитинстві — староруська (батько був москофіл і 1915 року втік з москалями (Л. Л.), потім російська, потім польська, французька, тепер англійська і китайська. Це гріх, — скажете. Ні, це обставини мандрівного життя''.

Про ці мандри пише Ю. Клиновий (незазначений редактор цієї книжки) так:

,,В 1927 р. Софія Яблонська, попівна з Германюка під Львовом, двадцятилітньою дівчиною поїхала у світ шукати собі іншої долі від тої, на яку звичайно чекали галицькі попівни''.

В 1932 р. вийшла у Львові її перша книжка ,,Маррока'', що було сенсацією про молоду авторку. Цю сенсацію збільшували дальші книжки молодої авторки: ,,З країни опіюму та рижу'' (про Китай) та ,,Далекі обрії'' — роки 1936 і 1939. Про книжку новель ,,Дві ваги — дві мрії'', що явилася вже по смерті авторки в 1972 р., ми згадували вище. Дії цих новель відбувалися в Україні, Китаї й Франції. Про них писали ми в ,,Свободі'', що вони ,,потверджують думку М. Калитовської про те, що С. Яблонська ,,була вродженою письменницею'', і що вона ,,мала надзвичайно обсерваційний хист, легкість розповідного слова і реальне схоплення дії''.

Про найновішу ,,Книгу про батька'' сама авторка пише, що вона хоче сказати правду і розповідатиме неймовірну історію неймовірної людини. Вона мусить бути написана не так тому, щоб зерно не пропало, але тому, що розповідь призначена пам'яті істоти доволі незвичайної, яка віддала себе науці, точніше, ,,науці життя'', і яка зійшла зі світу непоміченою, не залишивши видимого сліду, жадного писаного твору, ні одної традиції, нічого, крім повної невдачі, яка збереглася в моїй пам'яті''.

Далі доня пише про свого батька так: ,,Ця людина — мій батько, що дав мені життя тричі, бо крім того, що породив мене, двічі врятував мені життя з психічної кризи''.

Письменниця пише про батька, та в її писанні є дуже цінні дані про неї саму, яка ще дитиною була ,,не така, як інші'' — так твердив батько, який ,,мусив з нею розмовляти, як з дорослою, бо вона була ,,цікавенька дівчина''. Доня думає, що ,,треба віднайти свого батька та вивести на денне світло те все, що залишилося в неї від нього''. Цікаві її розмови з батьком, в яких повно життєвої філософії, що характеризує обидвох розмовників.

Ця книжка вийшла в 70-ліття авторки, про життя якої талановитий автор міг би написати цікавий життєписний роман, бо в нас немає письменників, що жили б поза Україною, у Франції, Африці й Азії та писали б про ці екзотичні країни. Цікава й постать її батька, який не докінчив медицини, бо залюбився в дочці священика, який бажав собі мати тільки священика зятя. І недокінчений медик мусів починати від теології, щоб одружитися по її скінченні з любою дівчиною.

Читач бачить, що ці спогади про батька під рукою талановитої письменниці вийшли як цікава повість, яка викликає захоплення в читача.

Крім фота батька треба було додати і фото дочки.

Степан Любомирський. ПРОМЕТЕЇВ ВОГОНЬ. Роман. Українська Видавнича Спілка, Лондон, 1977, ст. 544.

Заголовок цього роману ,,Прометеїв вогонь'' нагадує славну протиросійську поему Т. Шевченка ,,Кавказ'', де поет пише про те, що

Споконвіку Прометея
Там орел карає,
Що день Божий довбе ребра
Й серце розбиває.
Розбиває, та не вип'є
Живущої крови, —
Воно знову оживає
І сміється знову.

Грецький бог Зевес так люто покарав був Прометея за те, що вкрав з неба вогонь і дав його людям на землі. І ось про цей Прометеївський вогонь, який запалює серця українських підпільників, Степан Любомирський (це псевдонім Л. Рихтицького, що працює і як журналіст) написав роман на понад 500 сторінок, який читається з запертим віддихом, бо він так інтригує й захоплює читача, як твори славного англійського письменника Конана Дойля, який писав про подвиги незрівнянного детектива Шерльока Голмса.

Акція відбувається в Га-

(Закінчення на стор. 3)

Микола Приходько

Посвячення Українського Православного Собору в Оттаві

[1]

,,Столиця Канади, Оттава безперечно збагатилася новим, прекрасним досягненням багатої Української культури... Ви помилитеся, якщо подумаєте, що я хочу сказати Вам лише компліment — я вистояв цілих три години, разом з вами, слухаючи вашу чудову Службу Божу, в цьому новозбудованому, величному Соборі!" —заявив у своїй промові на урочистій тризні посвячення Собору, Онтарійський міністер Багатокультурности Роубен Бетц.

Ідея спорудження Українського Православного Собору в столиці Канади, зародилася вже кільканадцять років тому. Але як здійснити той добрий, репрезентативний задум, коли українська громада в Оттаві нараховує лиш кілька сот людей, та ще й з нашою неминучою тенденцією: ,Один у ліс, а той по дрова"? Уявляєте скільки відбулося зборів і промов, (часто може й таких, як, в історичному для нашої еміґрації фельєтоні Романа Маланчука — ,Слово Покликаного до Слова': „...Я дякую, що ви покликали мене до слова, бо якби ви не покликали мене до слова, то не мав би я слова. Перш за все, дякую моєму сусідові, що завіз мене до бас стейшен, бо якби не завіз він мене..." і т. д.), — доки зрушили провідні люди велику справу з місця.

Зібравши трохи, позичивши в кредитівках, купили нарешті велику площу (при 1000 Байрон вулиці). Побудували незабаром простору, соняшну залю: з обов'язковою сценою для промовців і речників бінґо; для нащадків Василя Авраменка, що безперечно мають вплив не тільки на сентиментальні українські серця, а й послаблюють защіпки в українських гаманцях; з кухнею — готувати борщ і голубці на урочисті оказії, з нагодою потрусити трохи тугі куркульські кишені.

Справляли в тій залі весілля, не тільки молодечі, а й срібні й золоті роковини одруження наших сердечних, колись таких убогих на своєму морґові, а тепер ніби панів, — з тією ж метою: витрусити трохи долярів на добрий український задум. А після всіх тих комерційних оказій, відправляли в тій залі молитовно, урочисто, у неділі й свята, Служби Божі. Наїжджав до них тоді відправляти молодий священик, о. Федак, висвячений недавно на Єпископа Саскачеванського УПЦ, — додавав своїми полум'яними проповідями запалу давній Мазепинській меті — спорудити в столиці Український Собор.

Перший етап був закінчений переможно, як і в багатьох інших наших громадах: борг за залю сплачено. Їли звичайно голубці з цієї нагоди, слухали, покликаних до слова, промовців, співали Многії Літа церковній управі. Господарили далі, складали копійку до копійки на Собор. Мабуть найбільше допомагали тій справі наші вишивані (з соняшними усмішками на людях, часом пацекуваті дома) Марії, Віри, Оксани, Одарки, — що не тільки захоплювалися дома романтикою продовження українського роду в Канаді, а й працювали завзято на побудову Українського Собору в канадській столиці: ,І за вас, і за нас, і за неньку стареньку...' І звичайно — для тих своїх пташенят, Авраменківських, Китастих, — щоб не відцуралися від свого, найріднішого, поза рідною Україною.

Почалися знову наради ініціяторів — Лазаровичів, Мехів, Негричів, Кодаків, Токариків, Сеньчуків, Заячківських (не знаю всіх імен і нема місця тут перелічити їх), як у Шевченковій поемі: ,Чи то раду радять, як на турка стати...' Не рік, не два й не три продовжувалися ті, часом гарячі, наради в церковній залі. І довершилося тепер славне українське діло: збудували поверх залі, за 350 тисяч долярів, стильний, орнаментальний Український Православний Собор, що вабить до себе очі подорожніх магнетично, бо Кодаківський! Тільки прапор український забули організатори піднести біля будови на відкриття, щоб підносити його там щоразу на урочисті оказії, поруч з контурами тризуба, що є на чотирьох сторонах орнаменту церкви. Спроєктував і побудував наш Кодак на цьому континенті, вже після Другої світової війни, аж тринадцять стильних українських церков, на чолі з Церквою-Пам'ятником у Бавнд Бруку.

Почалася урочиста подія посвячення Собору в Оттаві ще в п'ятницю 1-го вересня, товариською зустріччю гостей, звідусіль, у соборній залі. В суботу вдень, возили їх, найнятими автобусами, оглядати канадську столицю. Ввечері того дня був концерт української молодечої оркестри з Гамільтону — десь навколо 30 музикальних, вишиваних юнаків і юначок, з українським репертуаром; танцювального ансамблю Оттави; юних співаків і співачок. А по тому, як звичайно, — забава перемоги аж поза північ, з танцями й нашим народним приспівом, як колись, коли хату на Україні збудували: „Ой випила, вихилила, сама себе похвалила, що я панського роду, п'ю горілочку, як воду". Завагалися, мабуть, заспівати таке наше в церковній залі.

Був серед гостей і наш славний Богдан Панчук, колишній сотник канадської армії, що разом з єпископом Бучком урятував у 1945-му році нашу Українську дивізію й тисячі українських біженців від смертельної Московсько-Ялтинської загрози вивезти їх на ,родіну'. Забулося. Посивів уже Богдан Панчук, але ще й досі динамічний, співучий, як і Юрій Кодак, архітект Собору: ,,А нас братці п'ять — будем пить, гулять. Коло мене товариші всі вірні сидять!".

Дивувався я, що всі ті, вже трохи підтоптані, гайдамаки прибули, як один, на урочисту церемонію посвячення Собору о 8:45 наступного ранку...

[Продовження буде]

Відновлення журналу „Лайф" викликало ентузіястичний відгук

Ню Йорк. — Журнал „Лайф", перше число якого появилося в листопаді 1936 року в ціні 10 центів, а останнє в грудні 1972 року, після 6-річної перерви, в понеділок, 25-го вересня знову започаткував свою появу багатоілюстрованим 140-сторінковим числом, з тим, що відтепер його завжди друкуватимуть на щомісячній базі, а не на щотижневій, як це було в минулому, і коштуватиме 1.50 дол.

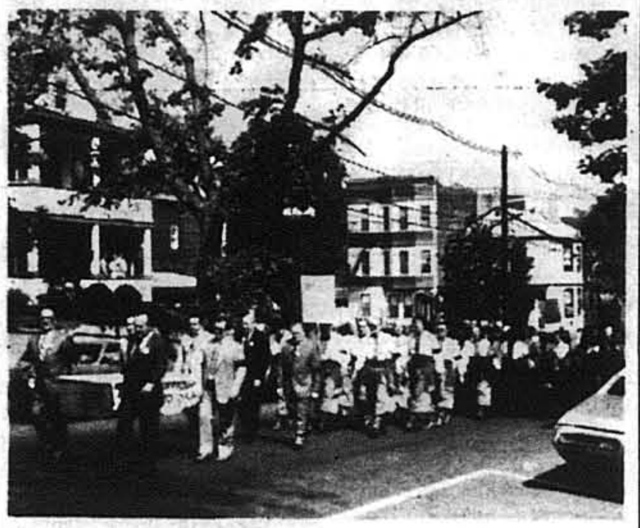
Традиційним продовженням появи останнього і першого числа будуть ілюстрації тут затрудненого відомого американського фотографа Альфреда Айзенштадта. Змістом першого числа в 1936 році були його світлини Китайсько-Американської Католицької Школи у Сан Франсіско, а предметом його фотографій в теперішньому числі є пані Джекелін Онассіс.

Члени редакції журналу „Лайф" заявили, що як в минулому, так і сьогодні вони будуть користуватись „силою ілюстрації", які „викликатимуть зачудування і подив, будуть вчити, захоплювати і впливати".

Поява журналу викликала ентузіястичний відгук, доказом чого була його швидка розпродажа і незвичайно приязні коментарі публіки.

В Пассейку відбулося...

(Закінчення зі стор. 1)



Фрагмент з жалібного походу.

лосив п. К. Ваньо. Він стисло зупинився над причинами голоду в Україні, пов'язуючи їх до загальної політики Москви супроти України. Підсумовуючи, доповідач зазначив, що „ще й сьогодні совєтські комуністи продовжують політику національного геноциду супроти України. Може ця політика, — твердив доповідач, — не є такою фізично брутальною, як це було в 1932-33 рр.... сьогодні наступ направлений в формі русифікації — навмисний замах на викреслення української мови, культури і церкви та в формі атаки на дисидентів, своїми безпідставними кримінальними обвинуваченнями, закритими судами й деспотичними присудами. Ці два елементи пов'язані з тотальним запереченням усіх національних, громадських і релігійних свобід, якими ми тут, в З'єднаних Стейтах Америки, користуємося".

З коротким словом і привітами виступили мгр Іван Базарко від Централі УККА, інж. Євген Івашків від Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій Великого Ню Йорку, закликаючи усіх присутніх взяти участь у Всеамериканській маніфестації, яка має відбутися в рамках СКВУ в неділю, 26-го листопада, на 5-ій евеню в Ню Йорку.

Посадник Пассейку Роберт Гер відчитав проклямацію з нагоди цієї жалібної річниці, проголосивши цей день „Українським Днем Жалоби", та запевнив учасників, що він і Рада міста будуть нагадувати американським урядовцям про права українців.

Трьох представників Управи міста Кліфтону відчитали резолюцію, якою проголошено неділю, 24-го вересня ц. р., „Українським Днем Жалоби". Подібну резолюцію прийняла стейтова асамблея Ню Джерзі.

Пані Каміля Гук-Смородська, член Етнічної Дорадчої Ради при стейтовому уряді губернатора Брендина Бирна, передала привіт від губернатора, а д-р Кіпел промовляв в імені Етнічної Дорадчої Ради, закликаючи українців продовжувати боротьбу проти російського імперіялізму доти, поки „червона ганчірка в Об'єднаних Націях не буде замінена синьо-жовтим прапором вільної незалежної України".

Чарлс Вайлі, вільний дописувач до американської преси, кандидат з 15-го Конгресового дистрикту, звертався до українців, щоб вони не переставали боротися за свої права та незалежність України і освідомляли американців про небезпеку Кремлю і його політики.

Сімас Кудірка у своїй довшій промові заявив, що, перебуваючи в совєтському концентраційному таборі, він розмовляв про голод в Україні з Сергієнком, Лук'яненком, російськими і жидівськими політв'язнями і всі дійшли до заключення, що в тих злочинних роках в „Україні загинуло 12 мільйонів".

Інж. Зенон Онуфрик поінформував присутніх, що генерал П. Григоренко не міг прибути сюди через стан його здоров'я, але „він разом з нами оплакує долю 7 мільйонів заморених голодом українців та долю 50-ти мільйонів українців в Україні".

При кінці цієї жалібної маніфестації п-а Ірина Халупа-Струк прочитала апель від проводів Пласту, ОДУМ-у і СУМА в стейті Ню Джерзі, звертаючись до неорганізованої молоді такими словами: „Українська молодь, що стоїш осторонь наших організованих лав! Вступай в наші організовані ряди і маршуй з нами разом до сонця волі України, до перемоги справедливості над злом".

В концертовій частині Капеля бандуристів станиці ІУД-УНА в Нюарку під мистецьким керівництвом О. Головацького і В. Юркевича виконала три пісні, призначені для цієї нагоди.

Співом „Боже, великий єдиний" закінчено жалібний похід і маніфестацію в 45-річчя нелюдського злочину Кремлю супроти українського народу.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2)

личині, головно у Львові, під час теперішньої окупації комуністичними москалями. Тут стільки дії, що неможливо про неї згадувати хоча б в скороченні. Ми тільки покажемо, як зручно автор зумів скомпонувати це багатство дій в такій товстій книзі. Правда, автор має вже за собою кілька романів і кілька сценаріїв до фільму, тож він має вже досвід, що й видно в його творі.

Автор непотрібно застерігається проти того, що якщо й є „тотожність осіб, характерів та подій" в його творі із дійсними особами, характерами та подіями, то це сталося „ненавмисно, а чисто випадково". Захоплений читач вірить на слово авторові і не думає про те, чи автор „видумав цих українських і московських героїв, які діють в цьому романі. Ось початок роману:

„Вони обскочили хату так швидко і тихо, що миша не змогла б продертись через їх збройний кордон. Їхні накази лунали шепотом і кожний боєць знав докладно, що робити. Це було спеціяльно вишколена частина і для неї ця ніч не була першою. Ця частина виконувала докладні накази центру і за цими наказами ця країна була окупована, а окупована країна не має жадних прав".

Це московські чекісти, чи як вони тут називаються членами МВД, обступили хату провідника українського підпілля, якому все ж таки вдалося втекти через пивницю і здалека дивитися, як вороги, не знайшовши його в хаті, підпалили її, де згоріла його дружина і маленька донечка. І ось дальші рядки першого розділу, зглядно „Прологу":

„Якщо у цій боротьбі не було милосердя, так не було і плачу. Все, що він придбав, вже не жило. Не було і як рятувати. Йому залишилася знову тільки Справа. Він знову був там, де почав свій бій, на старті... Вони зробили помилку, вбивши його родину... І скоро вони відчули його приявність".

І про цю приявність цього головного героя-підпільника автор оповідає так дискретно, що читач тільки бачить наслідки його дії, а він сам з'являється рідко на сцені подій цього роману, який мусить подобатися кожному читачеві. Ми не пишемо більше про цей твір Любомирського, бо хотіли б, щоб цей роман прочитали всі читачі цієї рецензії, які не пожаліють свого труду, бо в дійсності вже довший час не було в нас більшого твору з визвольною тематикою, який так захоплював би читача, що любить ще брати в руки українську книжку.

Остання сцена похорону вбитої зрадником Уляни „на самому верху, найвищого на цілу околицю" в горах Карпатах, могла б здаватися неймовірною в даних умовах, та автор подає, що це організував отой герой, що ми його бачили на початку роману, який керував всім підпіллям, хоч про нього воно майже не знало.

Це був Петро... Таємний провідник українського підпілля.

ЩЕ ПРО ЮВІЛЕЙНІ ДНІ „СВОБОДИ" В ЧІКАҐО

У доповненні до звідомлення про ювілейні дні публікацій УНСоюзу в Чікаґо, надрукованому в „Свободі" з 22-го вересня, слід згадати, що вступну молитву на початку ювілейного бенкету провів о. протопресв. Федір Білецький, настоятель катедрального храму св. Володимира в Чікаґо, а о. шамбелян Ярослав Свищук, передавши привітання від Преосв. Владики Ярослава, привітав „Свободу" від тижневика „Нова Зоря". Під час бенкету „Свободу" та всі інші публікації УНСоюзу вітав від Спілки Українських Журналістів Америки проф. Мирослав Семчишин.

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства

Впреп. о. декан Петро Огірко, Вельмидостойний духовний опікун ФКУ, відслужить двадцять четверту Заупокійну Святу Літургію, в п'ятницю, 13-го жовтня 1978 року, о год. 8-ій ранку, в УКЦеркві Царя Христа, в Бостоні, Масс.,

за БЛ. П.:

МАРІЮ КЕФОР
ІВАНА СКРОБАЧА
МИКОЛУ ДАВИСКИБУ
ВІКТОРА ЦИМБАЛА
Д-ра ВАСИЛЯ СТЕФУРАКА
МИХАЙЛА ЧАЙКІВСЬКОГО
МИХАЙЛИНУ ЯНИШИН
ІЛЛЮ СЄЛІНСЬКОГО
Д-ра ПЕТРА КОВАЛІВА
ОРЕСТА КУЛИНЯКА
Інж. БОГДАНА МЕЛЬНИКА
ДМИТРА НИКОЛЕНКА
Д-ра ПЕТРА БІЛАНЮКА
АНДРІЯ АФТАНАСА

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. декан П. Огірко 10-го листопада 1978 р.

Всіх ВП. Членів ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів. Де б Ви не були, помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна пам'ять померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Пластова Станиця в Ню Йорку
ділиться сумною вісткою, що в четвер, 21-го вересня 1978 року відійшла від нас на Вічну Ватру членка нашої організації

бл. п. пл. сен.

ЛЕСЯ КУЛЬЧИЦЬКА

ЧЛЕНКА КУРЕНЯ „ВЕРХОВИНКИ"

Всі члени Пластової Станиці в Ню Йорку складають опечаленому Мужеві, Доням та Родині глибоке співчуття.

З музичного світу

Фортепіяновий речиталь Тані Бабенко і Наді Гнат

У журналі „Наше Життя" в статті Зої Когут вичитала я дефініцію доброго педагога. „Добрий педагог захоплюється предметом і забуває себе". До таких педагогів, що забувають про себе, а всеціло віддаються музиці і своїм учням належить в Українському Музичному Інституті Галя Клим. Вона не тільки під час шкільного року влаштовує з учнями цікаві вечори, але і під час вакацій, тоді, коли всі учителі й учні прагнуть відпочинку серед природи, зробила всім нам несподіванку речиталим своїх двох визначних учениць Тані Бабенко і Наді Гнат.

Таня і Надя якраз покінчили гайскул і від'їжджають на університети на дальші студії, тому на 25-го серпня підготовили цікаву програму, якою Таня кінчала вищі курси в УМІ — дипломом, а Надя середні курси — грамотою.

Вже о 6-ій год. вечора зійшлася в залі Народного Дому в Ірвінґтоні іспитова комісія в складі: композитор Володимир Грудин, Дарія Каранович, Рафаїл Венке і Таїса Богданська, щоб прослухати Бетговена Сонату Д-моль, оп. 31, ч.1 у виконанні Тані Бабенко. (Соната є обов'язковим твором до диплому, а не входила в програму спільного речиталю).

При перших тактах Сонати, званої популярно англійською мовою: „Темпест" можна було відчути солідну підготову Тані, м'який приємний удар, легку, пальцеву техніку в тремольо, і зрозуміння Бетговенського стилю. В глибокому Ададжіо вона добре імітувала реґістри скрипки, чельо, і відповіді бубнів в басі. Елегнтне, сумовите Алеґретто виконала Таня з притаманним їй шармом.

О год. 7:30 почався концерт обох абсольвенток який пройшов у святочному настрою. Прегарно викінчена заля Народного Дому, з притемненими світлами по боках, знаменитий концертовий Стайнвей на сцені, численна, добірна публіка, серед якої було багато американців, приємні появи: Тані в блідозеленій сукні, а наді в червоній, солідно підготована програма, яку обидві молоді піяністки видержали дуже добре пам'ятево, надовго залишиться у пам'яті слухачів.

Для нас учителів було цікаво слухати двох різних талантів, дві різні вдачі, темпераменти, а вихованки тієї ж самої вчительки, яка, відкриваючи концерт та вітаючи гостей, бажала своїм ученицям якнайкращих успіхів в дальших студіях і просила їх все виконувати українські твори, яких вони з нею простудіювали чимало.

Програму концерту почала Таня Прелюдом і Фугою Ґ-моль Баха, яка є сумовито-мелодійна, з ніжними трілерами в правій руці і яка власне чутливій, ніжній вдачі Тані дуже підходила. Таня в першій частині речиталю виконала ще „Елегійну Прелюдію" французького імпресіоніста Дюкаса і складний етюд на чорних клявішах Шопена. Імпресіоністи напевно найбільше підходять Тані, а Шопена Етюд був дещо в заскорому темпі. Після перерви Таня спільно виконала Етюд Фіс-моль Косенка та ефективно Прелюд-Токкату — Шамо. Її найдовшою точкою в програмі була Іч. Концерту неоромантика МекДавела. Твір цей з цікавою тематикою, зі змінливими настроями, та з довгими каденціями так і відчувається, що написаний під впливом Ґріґа. Тут Таня мала шансу заблестіти своєю технікою, палетою кольорів і цікавою інтерпретацією. Партію оркестри знаменито заступала на другому фортепіяні Тані вчителька Галя Клим, створюючи зі солісткою одну прегарно зіграну цілість.

Струнка, висока Надя Гнат енерґійно почала свій виступ Сонатою Е-дур, оп. 14 Бетговена. Твір з молодечих років композитора так і підходив вдачі Наді. Рівний, рішучий ритм, чіткі ґами і пасажі в першій частині, приємний удар в другій, то знову складний поділ у третій, все це знаходило в грі Наді зрозуміння і правильну інтерпретацію.

Після перерви Надя музикально віддала барвінського Прелюд Е-моль, та боєво Запорізький Марш Степового. Шопена Ноктюрн Б-моль мав гарні динамічні контрасти і кольори, а бартока „Болгарський танок" багато народних мотивів, які Надя віддала з темпераментом.

Ентузіястична публіка щиро оплескувала моленьких піяністок, обдаровуючи їх квітами, а зворушені Таня і Надя дякували своїй невтомній вчительці теж китицями квітів і подарунками.

Блискучим наддатком був у Наді Концертовий Етюд Ґодарда, а в Тані Фоменка Етюд Ас-дур.

Таїса Богданська

У БАЛТИМОРІ ПОМЕР СВ. П. ТЕОДОР ХАЙ

Балтимор, Мериленд. — У понеділок, 25-го вересня, тут по короткій і важкій недузі на 58-му році життя помер св. п. Теодор Хай, активний член, колишній містоголова і касир Ради Директорів Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у Балтиморі, колишній голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Вашінгтону та Мериленду. Народжений в Лютовисках, Західня Україна, в 1920-му році, осиротив дружину Людмилу, сина Івана, дочку Марію Надію і матір Марію в Україні. Панахиди будуть відправлені в середу і четвер, 27-го і 28-го вересня, в 7-ій год. веч. у похоронному заведенні Зілер і Лиллі при Істерн евеню і Волф вулиці в Балтиморі, а похорон заплянований на п'ятницю, 29-го вересня, о год. 8:30 рано з того ж похоронного заведення до української католицької церкви св. Михаїла, а відтак на цвинтар української католицької церкви.

Видавці і друкарі нюйоркських газет відновляють переговори

Вашінгтон. — У понеділок, 25-го вересня ц. р., тут відновлено переговори між робітничою спілкою друкарів і видавцями газет „Ню Йорк Таймс", „Дейлі Нюз" і „Ню Йорк Пост".

Видавці згаданих нюйоркських часописів спочатку не погоджувалися на перенесення переговорів до Вашінгтону, бо хотіли запевнення від спілки друкарів, що вони бажають дальше переговорювати. Одначе, коли федеральний посередник Кенет Моффет заявив, що він не скликав би цієї зустрічі, якщо б він не був певний, що друкарі „готові і бажають переговорювати", то видавці нюйоркських газет розпочали розмову з представниками друкарів.

Згадані газети, як уже інформовано, перестали появлятися 9-го серпня цього року, бо юнія друкарів проголосила страйк тому, що не могла погодитися з видавцями, які плянували зменшити кількість затруднених друкарів та не погоджувалися на покращання умов робітників.

О. Д-Р ГУЗАР ВИСТУПИТЬ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В суботу, 30-го вересня, тут в залі УСК-у, при 132 2-га евеню, в год. 6:30 увечері, виступить о. д-р Любомир Гузар з доповіддю на тему „Хто ми — на підставі життя і творчости Сл.Б. Андрея". Доповідь гостя з Риму влаштовує Нюйоркський відділ Товариства за Патріярхальний Устрій Помісної Української Католицької Церкви.

Органи КҐБ...

(Закінчення зі стор. 1)

підвальній кімнаті. Щойно шість місяців після звільнення дістав роботу техніка-інструктора. У серпні 1977 року знесено з нього адміністративний нагляд і тоді він переїхав до села Шубків Ровенської области. там отримав роботу (наукового співробітника) на дослідній сільсько - господарській станції, обіцяли йому також помешкання. На роботу його прийняли радо, бо спеціялістів було обмаль.

Але, коли він відмовився, на жадання КҐБ, скласти заяву покаяння, з роботи його звільнили. Потім, його і дружину (біолог) прийняли на дослідню сільсько - господарську станцію у Хмельницькій області, але, кілька днів пізніше — звичайно, після відповідних інструкцій КҐБ, Матвіюкові відмовили в роботі, родині — в квартирі. В березні ц. р. Матвіюк звернувся в справі трудовлаштування до Президії Верховної Ради УРСР і до Прокуратури УРСР. Йому пояснили, що займатися науковою чи педагогічною працею він не може (йому не дозволять) через його ,політичне' минуле. Президія Верховної Ради може допомогти йому влаштуватися на роботу, але не може запобігти звільненню, якщо воно буде інспіроване КҐБ.

Під сучасну пору К. Матвіюк живе в однокімнатній хаті своєї матері, у якої відкрита туберкульоза. Адреса: Хмельницька обл., Новоконстантинівський р-н, село Іляшовка.

Віталія Калиниченка (член Української групи ,Гельсінкі') арештували 7 квітня ц. р. й тримали в ув'язненні два тижні за ,хуліганство', яке полягало у тому, що Калиниченко відмовився піти на збори присвячені обговоренню нової конституції. (Калиниченко — колишній політв'язень, був звільнений після відбуття 10-річного строку; перебуває під адміністративним наглядом; Намагається виїхати з СРСР; в 1977 році відмовився від радянського громадянства)".

Ствердження і заклик...

(Закінчення зі стор. 1)

розваговими і спортовими імпрезами із постійно збільшуваною участю нашої молоді.

7. Головна Контрольна Комісія з окремим вдоволенням повторює висловлене вже твердження про замітне поглиблювання і скріплювання основного для УНСоюзу братського духа в праці і співпраці Головного Екзекутивного Комітету, як і цілого Головного Уряду під проводом новообраного головного предсідника д-ра Івана Флиса.

ЗАКЛИК

Мавши на увазі стан та завдання і потреби Українського Народного Союзу, як і всієї нашої української громади в ЗСА і Канаді та смертельно загрозливу ситуацію, в якій опинився наш український народ під комуно-московською окупацією на рідній землі, Головна Контрольна Комісія, йдучи за прикладом своїх попередників, гаряче закликає всіх українців в ЗСА і Канаді включитися в ряди УНСоюзу та по-братньому спільно змагати до спільних цілей. Головна Контрольна Комісія зокрема звертається із закликом до всіх членів УНСоюзу, головно до всіх відділових секретарів та інших урядовців, активно включитися в цьогорічну осінню членську кампанію.

Головна Контрольна Комісія пригадує всім членам УНС постанови і заклики недавньої 29-ої Конвенції та зібраного на перші свої надзвичайні наради новообраного Головного Уряду УНС до прикладної і найбільш активної участи всіх членів УНС в поодиноких ділянках нашого загального громадського життя і розвитку, до повної моральної і матеріяльної підтримки наших крайових Централь, Українського Конгресового Комітету Америки і Комітету Українців Канади та зокрема до такої ж повної моральної і матеріяльної підтримки з черги Третього Світового Конґресу Вільних Українців, що має відбутися в Ню Йорку в листопаді цього року.

Рівночасно Головна Контрольна Комісія закликає всіх членів УНС до повної моральної і матеріяльної підтримки: Всегромадського Комітету для вшанування жертв комуно-московського голодоморства в Україні, який діє під протекторатом Ієрархії наших Церков та в системі Українського Конгресового Комітету Америки.

Джерзі Сити, Н. Дж., 15-го вересня 1978.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ УНС

Богдан Футей — голова, **Іван Геврик** — заступник голови, **Іван Телюк** і **Богдан Гнатюк** — секретарі, о. протопресв. **Степан Біляк** — член.

Чікаґо й околиця!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Чікаґо, Ілл.

повідомляє, що

в суботу, 7 жовтня 1978 р., о год. 6:30 веч. в Союзовому Домі в Чікаґо, Ілл.

при 845 Н. Вестерн Авеню

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів Округи

Участь в нарадах повинні взяти члени Окружної Управи, всі відділові урядовці та делегати на 29-ту Конвенцію УНС.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 9 місяців.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати до кінця року 2,000 нових членів.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

д-р Мирон Куропась, заступник гол. предс. УНС
Василь Оріховський, головний організатор УНС
інж. Анатолій Дорошенко, гол. радний УНС
Олена Олек, головна радна УНС
Богдан Дейчаківський, обласний організатор

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Михайло Сорока — голова
Степан Горалевський — секретар

Український Фестиваль у Детройті



Молодечий ансамбль школи українських народніх танців „Гомін України" в Детройті. В останньому ряді (зліва): Йоанна фон Драґінда-Кульчицька — керівник, та деякі з гостей: Ярослав Дужий — голова Українського Республіканського Клюбу стейту Мічіґен, губернатор Вілліям Мілліken, п-ні Мілліken, Джіммі Бріклей — асистент губернатора і президент Східнього Мічіґенського університету, інж. Богдан Федорак — голова Відділу УККА Південно-східнього Мічіґену, інж. Василь Колодчин — містоголова Метрополітального Відділу УККА та господар Українського Фестивалю.

Кожного року від початку червня до початку жовтня відбуваються у Детройті фестивалі різних національностей. Дехто називає їх фестивалями етнічних груп. Вони відбувалися на різних площах недалеко центру міста. Були заходи міської адміністрації перенести їх у підземелля ще цього року, але видно, що до того дійде в наступному році.

Український Фестиваль, що відбувався 25-го до 27-го серпня, хоча формою подібний до всіх інших, то своїм змістом він відрізнявся від попередніх.

У п'ятницю, 25-го серпня, інж. Василь Колодчин — містоголова комітету і господар фестивалю відкриваючи програму, привітав численно зібраних на площі учасників та репрезентантів адміністрації міста, стейту та суспільних установ на трибуні. Вступну молитву провів о. В. Ручґи, парох церкви св. Михайла в Дірборн; він також відспівав американський гимн. Український національний гимн відспівали учасники, серед яких була переважаюча більшість українців. Емілія Запорожець, секретар комітету відчитала Проклямацію Українських Днів, видану стейтовою леґістратурою. Відчитала також привіт сенатора Ґрифина. Проклямацію міської ради Детройту зачитав її представник М. Мейсон. Запрошений до слова колишній губернатор стейту, а тепер суддя Найвищого Суду в Мічіґені Дж. М. Вілліямс висловив признання українській громаді за те, що в кожній суспільній акції, включно з тим же фестивалем, підкреслює стримління до національної незалежности, яка йому за Божим і людським законами належиться. Вірить у перемогу української самостійницької ідеї. В дальшому ході інж. Колодчин представив зібраним репрезентантів, серед яких були: кол. президент міської ради Детройту д-р Маруся Бек, повіт. комісар Іван Корній, голова Метрополітального Відділу УККА інж. Богдан Петріна, а також члени Фестивального комітету: М. Віхорек — голова, о. Б. Панчук — містоголова, Е. Запорожець — секретар, З. Василькевич — фінансовий референт, Йоанна фон Драґінда-Кульчицька — прогр. референт, Ореста Каралаш — референт інформації, М. Градовська — референт вибору королеви фестивалю, Рома Дигдало — голова Окружної Управи СУА і голова культурної комісії, А. Волкер — член комітету. Даєн Гейзен — королева Фестивалю - 78, студентка університету в Ен Арбор плинною українською мовою привітала учасників і подякувала за вибір. Кінцевою молитвою о. Нестор Столярчук, настоятель катедрального храму Св. Покрови, закрив офіційну частину феставлю.

У суботу, 26-го серпня під вечір відвідали фестиваль запрошені комітетом губернатор стейту Мічіґен Вілліям Мілліken з дружиною, Джімі Бріклі — асистент губернатора і президент Східнього Мічіґенського університету та сенатор республіканської партії Роберт Ґрифин з дружиною. Згадані гості прибули в товаристві інж. Богдана Федорака — голови Відділу УККА Південно-східнього Мічіґену та Ярослава Дужого — голови Українського Республіканського Клюбу в Мічіґен. Губернатор Мілліken у своєму слові тепло висловлювався про столицю України Київ, в якому нащодавно перебував. Підкреслив важливі для української визвольної справи дії українських дисидентів, що стоять в аванґарді змагань українського народу за державну самостійність.

Окрему увагу звертав на себе культурний павільйон Окружної Управи СУА. В ньому Марія Ткачук спільно з іншими панями вміло розставили зразки українського народного мистецтва. Глядачі спрямовували свою увагу на ляльки-моделі зразків української народної і історичної ноші. Зоосереджувалися на вишивках, різьбі, кераміці, писанках, святочному і весільному печиві (колачі, паска, коровай) та інших експонатах. В павільйоні можна було також набути пам'ятки-зразки українського мистецтва, що було під доглядом Ліди Колодчин, Е. Климишин, Марії Базюк та інших пань. У ньому також демонстрували українську вишивку Олена Папіж і Е. Климишин; різьбу п. Мазяк; писання писанок — М. Віхорек. Книжковий відділ був під доглядом Стефана Климишина. Як ззовні так і внутрі павільйону розміщено достатньо інформаційного матеріялу про Україну, сучасний стан на рідних землях та її боротьбу за свободу. Велика карта України, портрети історичних постатей, зокрема сучасних політичних в'язнів, при тому брошури, летючки і памфлети допомагали Марусі Зарицькій та іншим членам Комітету Оборони Українських Політичних В'язнів інформувати учасників, зокрема не-українців про сучасне поневолювання України та переслідування політичних і культурних діячів.

У численних кіосках довкола площі можна було прохарчуватися українськими стравами, що їх досхочу приготовили пані-членкині парафіяльних і суспільних організацій.

Вокальну частину фестивалю збагачували своїми виступами різні ансамблі. З приємністю, як звичайно, присутні сприйняли виступ мандолінової оркестри „Кобзар", під кер. С. Міллса. В програму вплітались виступи співаків-солістів Одарки Худоби і Петра Пахолюка, Дитячої Мандолінової Оркестри під кер. Кирила Цепенди та сольо-співи Л. Князиницької та Оленки Рябець. Акомпаньювала Христина Лукомська. Справжньою атракцією були виступи ансамблів школи народніх танців „Гомін України" під кер. широковідомої хореографа Йоанни фон Драґінди-Кульчицької. Пестрі одяги, майстерно виконані танки молодими танцюристами учасники нагороджували гучним аплявзом і тим заставляли їх до додаткових точок. Тож не диво, що ансамблі виступали десяток разів. Перерви між виступами були заповнені милою музикою оркестри С. Заяця та оркестрою Молодих Українців Якова Ондаського, які на переміну через три дні черґувалися.

Варто підкреслити, що український фестиваль як своєю організацією так і участю поєднує всю українську громаду без огляду на релігійні чи партійно-політичні різниці. В тому полягає його успіх як у минулому, так само й цього року.

В. Папіж

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ТЕОДОР СТЕНЬ, член УНС Відд. 355 в Ст. Джозеф, Мізурі, помер 13 серпня 1978 р. на 82 році життя. Нар. 1895 р. в Шкло, пов. Яворів, Україна. Членом УНС став у 1917 р. Залишив у смутку три дочки, сина Володимира, 14 внуків і 25 правнуків, та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 17 серпня 1978 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Ст Джозеф, Мізурі.

Вічна Йому Пам'ять!
Семен Гасяк, секр.

ДМИТРО КАПІТАН, член УНС Відд. 367 в Рочестер, Н. Й., помер на 78 році життя. Залишив у смутку дружину Анну та дві сестри на Рідних Землях. Похорон відбувся 22 липня на цвинтарі Голі Сепульчер в Рочестер, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр.

ІВАН ЛЕНИК, член УНС Відд. 239 у Филядельфії, помер 18 червня 1978 р. на 87 році життя. Нар. 19 січня 1892 р. в Західній Україні; членом УНС став 1935 р. Залишив у смутку дружину Анну і дочку Марію та 4 внуків. Похорон відбувся 21 червня 1978 р. на цвинтарі св. Йосифа в Томс Рівер, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
інж. В. Винницький, секр.

РОЗАЛІЯ РАК, членка УНС Відд. 355 в Ст. Джозеф, Мізурі, померла 28 квітня 1978 р. на 87 році життя. Нар. в 1891 р. у Волі Крачівській, Україна; членкою УНС стала в 1934 р. Залишила у смутку синів — Вілліяма, Петра і Григорія та доньок — Марію, Розу, Катерину, Анну, Опал і Тилы; 24-ох внуків, 20 правнуків і 7 праправнуків і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 1 травня 1978 р. в Мавнт Олівет в ст. Джозеф, Мізурі.

Вічна Їй Пам'ять!
С. Гасяк, секр.